

TRENDY V JAZYKOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

V TERCIÁRNÍ SFÉŘE V JAZYKOVÝCH CENTRECH
NA UNIVERZITÁCH V ČR A SR III

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

20. října 2017

Centrum jazykového vzdělávání

FF UP v Olomouci

Editor: Mgr. Silvie Válková, Ph.D.

Mezinárodní konference **Trendy v jazykovém vzdělávání v terciární sféře v jazykových centrech na univerzitách v ČR a SR III**

Sborník abstraktů obsahuje příspěvky účastníků mezinárodní konference **Trendy v jazykovém vzdělávání v terciární sféře v jazykových centrech na univerzitách v ČR a SR III** konané 20. října 2017 v Olomouci.

Výkonný redaktor doc. Mgr. Jiří Špička, Ph.D.

Odpovědná redaktorka Mgr. Lucie Loutocká

Technická redakce Mgr. Silvie Válková, Ph.D.

Sborník abstraktů neprošel ve vydavatelství jazykovou ani redakční úpravou.

Za odbornou a jazykovou stránku abstraktů odpovídají jejich autoři.

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc

www.vydavatelstvi.upol.cz

www.e-shop.upol.cz

vup@upol.cz

1. vydání

Olomouc 2017

Ediční řada – Sborníky

Neprodejná publikace

Ed. © Silvie Válková, 2017

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2017

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

ISBN 978-80-244-5234-0 (online : PDF)

Vědecký a organizační výbor:

PhDr. Oldřich Břenek, Ph.D.

PhDr. Jiří Nový, Ph.D.

Mgr. Alena Rošková

Mgr. Eva Skříčková

Mgr. Silvie Válková, Ph.D.

E-mail: cjv-konference@upol.cz

Centrum jazykového vzdělávání
Filozofická fakulta Univerzity Palackého
Vodární 6
771 80 Olomouc

SEKCE 1

Příspěvky v anglickém jazyce

ENHANCING FOREIGN LANGUAGE LEARNING THROUGH CAPTIONING VIDEOS

ANNA BARNAU

Ústav cudzích jazykov JLF UK, Martin

Learning is a life-long lasting process. Efficacy of foreign language learning is enhanced by paying a special attention to linguistic knowledge, language skills and learning strategies. Captions improve language skills by helping students visualize what they hear, increase language comprehension and students' motivation. The purpose of this study is to present the effects of captioning during video based learning activities in advanced learners at Jessenius Medical Faculty in Martin, Comenius University in Bratislava. In our study we used YouTube videos with specific medical content which have been watched twice. The results of this study partially correspond with the findings described in the scientific literature. A few discrepancies emerged probably due to a specific medical content of videos. Data collected from the questionnaire revealed that students consider captions as contributing to their confidence in understanding spoken English.

DEVELOPMENT AND USE OF ESP TEACHING MATERIALS FOR MEDICAL STUDENTS

BOŽENA DŽUGANOVA

Ústav cudzích jazykov JLF UK, Martin

The aim of foreign language teaching at Jessenius Faculty of Medicine (Comenius University) in Martin is to provide cognitive knowledge through language skills and to deepen and expand language skills through acquired medical knowledge. Textbooks form an inseparable part of the teaching process and have a significant place in the teaching of foreign languages for special purposes. Their structure should be tailored not only to the needs of medical students, but also to the needs of teachers who are responsible for the planning, structure, and course of individual lessons, as well as the testing of acquired professional knowledge and language skills. Therefore, a great deal of attention should be paid to the selection of quality authentic texts. Other criteria for developing a good textbook are: creativity with an emphasis on interactivity, the ability to stimulate students' interest, to motivate them, and the ability to actively involve them into the teaching process. In other words, good textbooks extend not only their professional language knowledge and skills, but also widen their background horizons. The variety of language teaching materials used and the implementation of different teaching/learning methods have to meet the different needs of students, to familiarize them with positive values and attitudes towards life, to equip them with the best language skills and competencies, to prepare them for their future profession, and especially to develop a desire for lifelong language learning in them.

INTEGRATING SKILLS BY USING A TASK-BASED APPROACH IN AN ENTRANCE EXAMINATION AT THE FACULTY OF SCIENCE OF THE UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA: A CASE STUDY

LAURA HAUG

Oddělení jazyků, Přírodovědecká fakulta JČU, České Budějovice

The Faculty of Science at the University of South Bohemia in cooperation with Johannes Kepler Universität in Linz runs a Bachelor degree course conducted entirely in English. Students of the Biochemistry or Bioinformatics field of studies spend alternate semesters at either university. As part of the entrance requirements to study on this degree course, applicants have to pass an examination in English. The skills tested are listening, writing, reading and speaking and a holistic approach to grading is used. Due to the increasing number of applicants, the department of languages has decided to design a new format for the examination and, following the European trend in assessment at the tertiary level, has opted to integrate the four language skills using a task-based approach. This presentation focusses on the thought processes and rationale behind the new examination and provides examples of tasks and evaluation criteria.

ACQUIRING INTERCULTURAL COMPETENCE: STUDENTS' PERSPECTIVE

ŠÁRKA KADLECOVÁ

Jazykové centrum FF UK, Praha

Successful academic careers include the aspect of internationalism. Not only are foreign language skills required in academia, but also intercultural sensitivity and competence provide an efficient tool for effective communication in the globalized sphere of education. Moreover, culturally determined aspects of life have become more salient due to the increasing diversity in Europe. Consequently, there has recently been a focus on raising cultural awareness and developing intercultural competence in university students. For instance, exchange students are usually provided introductory lectures on cultural aspects of the host country. The Language Centre of the Faculty of Arts, Charles University introduced a course specialised in intercultural competence as part of English learning in 2015. The CLIL method is deployed in the lessons. Three completed courses of Intercultural Competence will serve as a case study. This contribution focuses mainly on the process of acquiring intercultural competence from the perspective of students enrolled in the semestral course. It examines their reflections of ten individual learning units. The objective is to identify the students' understanding of selected topics of intercultural education and their relation to them. Also, the investigation aims at identifying possible changes in perception and attitudes of students. Content analysis of students' written notes, reviews and evaluations, which account for approximately 40 items, will be conducted. First, the theoretical approach to teaching intercultural competence will be introduced. Second, methodological choices of the teacher will be described and selected resources presented. Finally, the results of content analysis will be summarized.

MERGING THE REAL AND VIRTUAL WORLDS

HANA KATRŇÁKOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání MU, Brno

The presentation will focus on the hands on experience gained over the past 10 years with incorporating modern technology into standard classes of English for lawyers at Masaryk University in Brno. Practical examples from ESP classes will include creating a virtual world and virtual classrooms with the help of videoconferencing technology used for synchronous communication and other social media for asynchronous communication. The presentation will provide samples of activities and their explanation of advantages and possible disadvantages. Other shared activities included will cover ways how to develop students' formal writing, the process of learning, how to write in an appropriate genre both in groups and individually. Ways of providing feedback to students and their peers will be mentioned as well. Finally, the presentation will show samples of students course evaluation, what they gained and what challenged them most.

SILENT TEACHER? YES, YOU CAN! USING SILENCE IN THE LANGUAGE CLASSROOM TO ENCOURAGE FULL PARTICIPATION AND COLLABORATIVE LEARNING

IOANA KOCUROVA-GIURGIU

Škoda Auto Vysoká škola, Mladá Boleslav

This paper aims at showing the importance of silence in the classroom to encourage learner autonomy as well as confidence in enhancing productive skills, mainly speaking, while using passive skills as listening and observation. The approach towards the use of silence has been debated a lot among teachers and scholars. Nevertheless, there are aspects worth considering, and this paper sets out to show some of the advantages on both the learner's as well as the teacher's side as illustrated in a case study from an internationally accredited business school in the Czech Republic.

DIY STUDY MATERIALS: A STEP TOWARDS STUDENTS' AUTONOMY

MARTINA ŠINDELÁŘOVÁ SKUPEŇOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání MU, Brno

The main aim of this presentation is to share the belief that university students can and shall overtake some of the roles traditionally associated with teachers. It will be suggested that there are many benefits to including students in making decisions about their learning. Since language classes are usually understood as only additional courses at universities, it is both teachers and students who benefit from sharing the responsibility for developing students' academic skills in foreign languages. The presentation will argue that by allowing students to choose or create their own study materials, their motivation is increased, class communication is supported and language learning is often naturally combined with content learning. Most importantly, the responsibility given to students results in developing their learning autonomy. During the presentation, concrete examples of tasks

based on visual, audio and textual materials prepared by students will be introduced. It will be demonstrated that students need support and guidance when learning how to choose and create their own study materials. The activities will be also evaluated with regard to their contribution for developing students' language skills as well as their critical thinking and metacognitive skills.

YOUTUBE IN ESP CLASSES

DENISA ŠULOVSÁ

Katedra jazykov FF UK, Bratislava

In recent years YouTube and other video clip sites have become very popular especially among young adults. A wide variety of topics and issues are covered in the video clips and thus it is relatively easy to find those with topics suitable for the ESP curriculum. Apart from choosing a suitable topic, the ESP teacher has to carefully navigate the video clips and decide how to deal with dubious content, poor sound, accent of the speaker, slang, etc. In this article we share our experience with using video clips from YouTube and explore how students perceive their integration in ESP classes.

SEKCE 2

Metodologie výuky

NOVÉ TRENDY VO VZDELÁVANÍ

ALICA ANTALOVÁ

Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

Príspevok sa zameria na aktuálne trendy v pedagogike, v teórii vyučovania jazykov a v didaktike cudzích jazykov. Bude reflektovať prístupy zamerané najmä na stratégie písania a na stratégie rozvíjania kritického myslenia z pohľadu kognitívnych vied. Príspevok bude vychádzať z prehľadu odbornej literatúry v rámci prípravy na doktorandskú skúšku.

VYBRANÉ ASPEKTY VÝUKY EKONOMICKÉHO JAZYKA NA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTĚ MU V BRNĚ

VERONIKA DE AZEVEDO CAMACHO, MARIE ČERVENKOVÁ, JIŘINA HRBÁČKOVÁ, PETRA SOJKOVÁ

Centrum jazykového vzdelávání MU, Brno

Představuje výuka jazyka pro obchodní účely omezené možnosti při výběru aktivit a metod, nebo naopak pomáhá objevovat nové způsoby, jak daný jazyk studentům přiblížit? Jaké aktivity lze připravit pro budoucí ekonomy tak, aby byli na svoji profesi dobře jazykově vybaveni? Dokážeme reagovat na specifické potřeby odborného jazyka pružně a atraktivně? V sérii čtyř prezentací přiblížíme účastníkům konference způsob výuky ekonomické angličtiny, francouzštiny a španělštiny na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně, a na krátkých videonahrávkách pořízených přímo v hodinách ukážeme, že hodiny odborného jazyka mohou probíhat atraktivní formou.

ŠPECIFIKÁ VÝUČBY SLOVENSKÉHO JAZYKA AKO CUDZIEHO JAZYKA V PROSTREDÍ LEKÁRSKEJ FAKULTY UPJŠ V KOŠICIACH

BEÁTA JUREČKOVÁ

Centrum jazykovej prípravy FF UPJŠ, Košice

V našej práci sa pokúsime poukázať na osobitosť vyučovania slovenského jazyka ako cudzieho jazyka na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. V akademickom roku 2016/2017 študovalo na LF UPJŠ približne 1050 zahraničných študentov medicínskeho zamerania z 37 krajín. Rôznorodosť tejto medzinárodnej komunity sa odráža aj pri formovaní študijných skupín a je jedným z určujúcich faktorov pri výbere metodických postupov vo výučbe. Cieľom príspevku je priblížiť využitie tradičných a inovatívnych foriem a prostriedkov výučby slovenského jazyka budúcich lekárov.

KOOPERATIVNÍ TŘÍDA: METODY VÝUKY PRO NOVÉ GENERACE

DAGMAR SIEGLOVÁ

Škoda Auto Vysoká škola, Mladá Boleslav

S rozvojem informačních a komunikačních technologií se mění způsob práce s informací. Z toho plynou změny v širokém společenském spektru, především na úrovni vzdělávání. Přichází nová generace mladých studentů, kteří s sebou přinášejí nové návyky a způsoby práce. Staré vzdělávací systémy již nepřinášejí potřebné nástroje ke zvládnutí nových výzev a nelze očekávat, že to budou studenti, kteří se přizpůsobí současným rámcům. Jedná se o práci na makro a mezo úrovni vzdělávání, která musí do svých koncepcí zapracovat specifika současné éry, jež sama dynamickým technologickým vývojem stvořila. Autorka této práce vidí kooperativní formy učení jako ideální přístup k výuce v době, kdy studenti čelí zvýšeným nárokům na zpracování velkého množství informací ze širokého záběru zdrojů a médií. To vede k dělení pozornosti, kratší schopnosti koncentrace a vyžaduje pokročilé dovednosti v oblasti čtení, porozumění textu, psaní a komunikace již v počátcích studia. Text popisuje techniky kooperativního učení, které pomocí interaktivních forem práce maximálně zapojí všechny zúčastněné a podpoří rozvoj základních studijních dovedností. Kooperativní učení rozvíjí jak produktivní, tak receptivní komunikační kompetence, jsou proto vhodným přístupem i pro jazykovou výuku. V přehledné formě jsou popsány varianty, specifika a

způsob využití jednotlivých technik párové a skupinové práce, jejichž formát maximálně reflektuje podmínky a potřeby vzdělávání 21. století.

VÝUKA KLASICKÉ ČÍŇŠTINY V ČR

DAVID UHER

Katedra asijských studií FF UP, Olomouc

Výuka čínského jazyka má v České republice již více než sedmdesátiletou tradici. Ve svých počátcích samozřejmě představovala především práci s psaným textem klasického jazyka: moderní čínská literatura se v té době teprve formovala a její produkce nadto nikdy nedosáhla kvalit klasických textů; výuka skutečného hovorového jazyka byla vzhledem k minimální možnosti osobního kontaktu s rodilým mluvčím a zatímni deficitu audiovizuální techniky nerealizovatelná: první učebnice čínštiny opatřená audionahrávkou vyšla v tehdejší Československu až v roce 1967! Ačkoliv zájem o klasickou čínštinu zatlačila naše uspěchaná současnost do pozadí, její význam je pro pochopení současného textu, zejména v závislosti na stylu, nezpochybnitelný. K výuce klasického čínského jazyka pak existují v našem, podobně jako i v evroamerickém prostředí, dva základní přístupy: strukturní a praktický. Zatímco první z nich nahlíží na text prizmatem gramatických znalostí a dovedností, druhý reaguje na živý text funkčně. A právě výhody a úskalí takového přístupu v kontextu výuku klasické čínštiny v České republice nastiňuje v návaznosti na text německého sinologa Ericha Haenische *Lehrgang der Chinesischen Schriftsprache* tento příspěvek.

KONCEPCE VÝUKY NĚMECKÉHO ODBORNÉHO JAZYKA PRO KONKURENCESCHOPNOST ABSOLVENTŮ ŠAVŠ NA SOUDOBÉM TRHU PRÁCE

MARTINA ŽÁČKOVÁ

Škoda Auto Vysoká škola, Mladá Boleslav

Příspěvek informuje o výukovém konceptu, který byl vytvořen pro splnění nově stanovených cílů výuky odborného německého jazyka v podmínkách ŠAVŠ a doposud získaných výsledcích při jeho aplikaci. Cílem cizojazyčné výuky je získání odborné jazykové kompetence. Koncept výuky německého odborně ekonomického jazyka na ŠAVŠ je založen na modulovém systému vzdělávání a daný výukový koncept se snaží vhodným způsobem o propojení všech rovin odborného jazyka: profesního, ekonomického (odborného) i roviny cizího jazyka pro specifické akademické účely. Koncepte výukových modulů vychází z teoretických východisek soudobé lingvodidaktiky, z provedených analýz potřeb praxe na jazykovou vybavenost absolventů, z motivačních potřeb studentů ŠAVŠ při učení se cizímu jazyku a z našich vlastních zkušeností s výukou německého odborného jazyka. Z teoretických i praktických výstupů byla koncipována výuka, která propojuje odbornou stránku (ekonomická témata), používání aktivizačních metod výuky (řešení problémů, situační hledisko), moderní postupy (práce na projektu, týmové pojetí, využívání hypertextů a hypermédií) a sociální kompetence studentů. Vedle osvojení odborných jazykových znalostí při práci na jednotlivých výukových modulech, získávají studenti i zkušenosti s praktickými dovednostmi profesního světa a získávají i

základní jazykovou vybavenost k používání cizího jazyka při studiu odborného předmětu v cizím jazyce. Student je tedy schopen samostatně a adekvátně komunikovat v odborných a profesních situacích daných témat, dále umí pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou, umí si vyhledat potřebné odborné informace, umí prezentovat, jednat v cizím jazyce a aplikovat a rozvíjet techniky učení, které jsou předpokladem pro jeho růst při dalším studiu cizího jazyka.

SEKCE 3

Výběr a tvorba studijních materiálů

ANGLIČTINA JAKO VYUČOVACÍ JAZYK V RÁMCI VYSOKOŠKOLSKÉHO STUDIA

HEDVIKA BLAHNÍKOVÁ

Jazykové centrum FF UK, Praha

Příspěvek se zabývá angličtinou v rámci internacionalizace vš. studia a koncentruje se na problematiku vyučovacího jazyka ve výuce němčiny v rámci společného základu z hlediska internacionalizace výuky. V příspěvku je představen vlastní model výuky a komentář prvních zkušeností s tímto modelem.

VÝBĚR A TVORBA MATERIÁLŮ PRO KURZ AKADEMICKÉ ANGLIČTINY

MILUŠA BUBENÍKOVÁ

Katedra jazykové přípravy, Matematicko-fyzikální fakulta UK, Praha

Autorka v příspěvku představuje dvousemestrální volitelný kurz Akademické angličtiny, vyučovaný na Matematicko-fyzikální fakultě (dále – MFF) Univerzity Karlovy. Kurz je doporučený zejména studentům magisterského a doktorského studia, u nichž se předpokládá:

- 1) dosažení znalosti angličtiny na úrovni B2-C1 v rámci CEFR (tuto úroveň deklaruje povinná zkouška z angličtiny pro bakaláře, bez které nemůže žádný student bakalářského studijního programu na MFF absolvovat studium a dostat diplom a titul Bc);
- 2) hlubší vhled do studované problematiky a praktické zkušenosti se studiem odborných textů v angličtině.

Kurz zahrnuje prezentace, diskuse a problematiku psaní odborných textů. Zápis předmětu je z kapacitních důvodů omezen a při jeho zápisu mají přednost studenti MFF, kteří mají předmět uveden v doporučeném studijním plánu. Reálnou podobu daného kurzu vymezují nejen obecná pravidla a výše obecně formulovaný záměr obsahu studia v něm, ale do značné míry i studenti, kteří si kurz zapíší. Na MFF se studují tři základní obory: matematika, fyzika, informatika. Je velký rozdíl, zda se práce v kurzu zúčastní studenti pouze jednoho oboru, dvou nebo všech tří oborů. V kurzu se studenty jednoho oboru je možné se hlouběji zaměřit na specifika odborného jazyka, jak mluveného, tak psaného, tohoto konkrétního oboru. Naopak v kurzu se studenty z různých oborů lze uplatnit

srovnávací metodu, při níž studenti analyzují originální odborné fyzikální, matematické nebo inforatické texty a uvědoměním si rozdílné struktury těchto textů začínají lépe chápat a osvojovat si zvláštnosti odborného anglického jazyka ze svého oboru nebo specializace. V kurzu se výběrově pracuje jak se širokou škálou filologické literatury zaměřené na akademický anglický jazyk, tak s originálními anglickými odbornými texty z oborů matematika, fyzika, informatika.

THE BASICS OF GRAECO-LATIN MEDICAL TERMINOLOGY: TVORBA NOVÝCH UČEBNÝCH MATERIÁLŮ PRE ŠTUDENTOV VL A ZL ŠTUDUJÚCICH V ANGLICKOM JAZYKU

ALEXANDRA KAVEČANSKÁ

Katedra romanistiky a klasickej filológie UPJŠ, Košice

Nová učebnica The Basics of Graeco-Latin Medical Terminology sa koncepcne odlišuje od učebníc podobného zamerania vydaných na Slovensku. Okrem tradičných termínov sa totiž hlavne zameriava na slovnú zásobu, s ktorou sa študenti študujúci v anglickom jazyku reálne stretnú počas svojho štúdia na fakulte na iných predmetoch. Tvorcovia v spolupráci s jednotlivými katedrami Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach vytvorili databázu najčastejšie sa vyskytujúcich termínov v učebniciach používaných na LF a tie potom zaradili do novej učebnice lekárskej terminológie. Zároveň, riadiac sa platnou Terminologia Anatomica z roku 1998, upozorňujú na zastaralé tvary, aj na gramaticky nesprávne, no podľa normy platné tvary (e.g. diameter transversus a nie diameter transversa). Cieľom tvorcov bolo zohľadniť zmeny, ku ktorým v priebehu posledných desiatich rokov v lekárskej terminológii došlo a zatriktívniť výučbu predmetu, ktorý je mnohými študentmi považovaný za náročný.

VÝUKA PUBLIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ V ANGLIČTINĚ V HUMANITNÍCH A SPOLEČENSKÝCH VĚDÁCH NA FFUK PRAHA

IVANA MIČÍNOVÁ

Jazykové centrum FF UK, Praha

Tématem příspěvku je shrnutí zkušeností z výuky publikačních dovedností v angličtině v humanitních a společenských vědách na FFUK Praha. Publikování v cizím jazyce, především v angličtině, je nyní považováno za samozřejmou součást akademické a vědecké práce. Z tohoto důvodu je nutné koncipovat výuku akademického jazyka na vysokých školách již od úrovně bakalářského studia/magisterského tak, aby vytvořila předpoklady k soustavnému rozvoji psaní v cizím jazyce. Příspěvek se zaměřuje na vytváření sylabu, materiálů a didaktického přístupu specializovaného kurzu, při jehož koncepci je nutné brát v potaz vstupní úroveň studentů, jejich motivaci, analýzu potřeb budoucích akademiků, poznatky žánrové analýzy odborných a vědeckých textů včetně stylistických norem vědecké komunity. K těmto výukovým parametrům budou předkládána jednotlivá konkrétní řešení a možnosti.

NOVÉ ŠTUDIJNÉ MATERIÁLY PRE PRÍPRAVU DOKTORANDOV NA SKÚŠKU Z ANGLICKÉHO JAZYKA

HELENA PETRUŇOVÁ

Centrum jazykovej prípravy FF UPJŠ, Košice

Príspevok sa venuje novým študijným materiálom pre jazykovú prípravu doktorandov, vydaným publikáciám Angličtina v akademickom prostredí - slovník (2015) a Angličtina v akademickom prostredí - cvičebnica (2015). Poukazuje na niektoré časté chyby používateľov akademickej angličtiny, ktoré sú dôsledkom jazykového vplyvu slovenčiny, obsahuje príklady z vybraných anotácií projektov KEGA a ich analýzu.

REÁLIE VE VÝUCE CIZÍHO JAZYKA

MONIKA ŠEVEČKOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání MU, Brno

Zaujmut studenta během výuky cizího jazyka není snadné – téma reálie se z tohoto důvodu jeví jako zajímavé nejen díky přesahům v rámci interkulturní komunikace, ale i pro své možnosti využití moderních technologií ve výuce. V příspěvku jsou specifikovány oblasti reálií, které jsou pro studenta jak atraktivní, tak i klíčové při objevování nové kultury a chápání širšího kontextu studia cizího jazyka (geografie, jazyk, kulturní specifika). Problematika výuky reálií je v článku předložena pro různé jazykové úrovně (A2–B2), důraz je kladen na specifika výuky reálií a na aktivizaci studentů a zvyšování jejich motivace ke studiu cizích jazyků.

SEKCE 4

Testování a měření jazykových dovedností

VYTVÁŘÍME VALIDNÍ A SPOLEHLIVÉ TESTY?

HALKA ČAPKOVÁ

Vysoká škola ekonomická, Praha

Cílem přijímacích testů na vysoké školy je vybrat ke studiu ty nejlepší uchazeče s odpovídající úrovní znalostí, potřebnými schopnostmi a silnou motivací uspět. Je tedy nutné, abychom vytvářeli testy, které jednoznačně prokážou schopnosti uchazeče potřebné pro studium na univerzitě. Tato studie si klade za cíl představit konkrétní aplikaci principů klasické teorie testování (Classical Test Theory) na testy s výběrem ze čtyř možností (multiple gap fill), které jsou součástí přijímacích testů na Vysokou školu ekonomickou v Praze. Pro potřeby této studie jsme použili jednu část rozřazovacího (placement) testu, v níž uchazeči doplňují deset položek vždy s výběrem ze čtyř možností. K analýze byly použity výpočty indexu obtížnosti, diskriminačního indexu a bodového biseriálního korelačního

koeficientu. Následně byla provedena analýza použitých distraktorů. Vzhledem k tomu, že analogický postup lze použít i v případě didaktických (achievement) testů, věříme, že tato studie může nabídnout návod, jak pomocí jednoduchých statistických výpočtů dosáhnout zkvalitnění databáze používaných testů zvýšením jejich spolehlivosti, validity a kvality.

TESTOVÁNÍ JAZYKOVÝCH DOVEDNOSTÍ V ODBORNÉM KONTEXTU: ANGLICKÝ JAZYK PRO BUDOUCÍ MATEMATIKY A FYZIKY

ZUZANA HLAVIČKOVÁ

Katedra jazykové přípravy, Matematicko-fyzikální fakulta UK, Praha

Cílem příspěvku je představit některá specifika výuky a testování dovedností v anglickém jazyce, a to včetně odborného jazyka, na Katedře jazykové přípravy Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Studenti nastupující do prvního ročníku procházejí vstupními jazykovými testy, které byly zavedeny z potřeby diagnostikovat úroveň jejich jazykových dovedností a rozřadit je do některého z kurzů anglického jazyka. Výsledky ze vstupních testů jsou každoročně analyzovány a porovnávány s výsledky z let předchozích. Na jejich základě je každoročně přizpůsobována výuka, počet kurzů v jednotlivých úrovních a jejich zaměření. Výuka anglického jazyka je katedrou realizována ve třech úrovních (mírně pokročilí, středně pokročilí, pokročilí). Kromě těchto „základních“ kurzů angličtiny, jejichž těžiště spočívá zejména ve výuce všeobecné angličtiny a asi z dvaceti procent je časová dotace věnována odbornému jazyku (ESP), mají studenti možnost si zvolit specializované semináře zaměřené na odbornou terminologii dle své specifikace či výuku jiného jazyka (francouzský, německý, španělský nebo ruský). Účast v kurzech angličtiny, které jsou rozvrženy do čtyř semestrů, je na dobrovolné bázi, nicméně každý student, který chce dokončit bakalářské studium, je povinen složit zkoušku z anglického jazyka. Písemné a ústní testování v rámci této zkoušky odpovídá jazykové úrovni B2 až C1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Naléhavým úkolem se v minulém roce stala příprava nových variant testů, které by lépe odrážely potřeby fakulty a odpovídaly stoupající úrovni výuky v jazykových kurzech. Vzniklo devět variant testů ve čtyřech testovaných disciplínách (Use of English, Reading Comprehension, Listening Comprehension, English for Special Purposes). Součástí písemné části zkoušky je rovněž esej. Na základě zpětné vazby po prvním zkouškovém období, v němž jsou nové testy zaváděny, budou testy vyhodnoceny a případně upraveny.

ROZVOJ KOMUNIKAČNÝCH JAZYKOVÝCH KOMPETENCÍ PROSTREDNÍCTVOM ŠTUDENTSKÝCH PREZENTÁCIÍ

MILICA LACÍKOVÁ SERDULOVÁ

Katedra jazykov FF UK, Bratislava

Cieľom príspevku je naznačiť proces, ktorým sa učiteľ v kurzech odbornej angličtiny na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave snaží o vylepšenie funkčného využitia lingválnych zdrojov cudzieho jazyka prostredníctvom študentských prezentácií. Autorka príspevku zdôvodňuje potrebu

efektívnej ústnej komunikácie v terciárnom vzdelávaní a opisuje inovačné postupy vo výučbe prezentačných zručností s cieľom vylepšiť komunikačné jazykové kompetencie študentov. Zároveň prezentuje výsledky empirického výskumu zameraného na analýzu a vyhodnocovanie frekventovaných chýb pozorovaných počas ústnych prezentácií, ktoré plnia funkciu záverečnej skúšky študentov. Získané výsledky porovnáva s výsledkami podobného výskumu uskutočneného pred zavedením inovačných zmien. Hlavným zámerom výskumu bolo zistiť, či sa inovovaný prístup vo výučbe prezentačných zručností premietol do zníženia nedostatkov vyskytujúcich sa v prednese, obsahu a formáte študentských prezentácií.

PŘÍČINY NEÚSPĚCHU U CERTIFIKOVANÉ ZKOUŠKY Z ČEŠTINY PRO CIZINCE NA ÚROVNI B2

JANA PŁONCZYŃSKA

Výzkumné a testovací centrum, ÚJOP UK, Praha

Mnoho vyučujících i studentů češtiny pro cizince považuje úroveň B2 za úroveň, která otevírá brány ke studiu na řadě českých univerzit a/nebo cizincům přináší možnost lepšího pracovního uplatnění. U zkoušky CCE, která je vyvíjena Výzkumným a testovacím centrem Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy, se jedná o úroveň, o kterou je mezi kandidáty dlouhodobě největší zájem, avšak jsou u ní také nejméně úspěšní. Příspěvek analyzuje možné příčiny vysokého počtu neúspěšných kandidátů u zkoušky CCE–B2. Analýza příčin neúspěšnosti se opírá o statistické údaje a o rozbor nejčastějších a nejzávažnějších nedostatků v subtestech ověřujících produktivní dovednosti psaní a mluvení, jež jsou těmi částmi zkoušky, v nichž je podíl neúspěšných kandidátů nejvyšší. V příspěvku se zároveň pokusíme zasadit příčiny neúspěchu kandidátů do kontextu výukové situace v jazykových kurzech a naznačit možné kroky, jež by vedly k nápravě nedostatků a odstranění příčin vysoké neúspěšnosti.

TASK-BASED ANEB TAK TROCHU JINÉ ZKOUŠENÍ

LENKA ZOUHAR LUDVÍKOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání MU, Brno

V rámci diverzifikace výuky jazyků jsme v jarním semestru 2017 pilotovaly v magisterském studiu kurz a zkoušení formou task-based v předmětu Anglický jazyk pro akademické a odborné účely. Vycházely jsme na jedné straně z potřeb studentů a kateder, na druhé straně pak z našich zkušeností se standardizovaným zkoušením v bakalářském studiu. Naším cílem bylo vytvořit co nejautentičtější formát zkoušky, při které by studenti prokázali schopnost komunikovat anglicky v akademickém prostředí a také znalost odborného jazyka ve svém oboru. Moje prezentace představí formát zkoušky a také proces, jak jsme došly k jednotlivým kritériím hodnocení: od našeho záměru přes optimální rozložení jednotlivých dovedností až po jednotlivé části zkoušky a v nich zastoupeném čtení, psaní, poslech, mluvení a gramaticko-lexikální stránce jazyka. Ruku v ruce se zkoušením jde přirozeně také tvorba a přizpůsobování materiálů, na kterých jako vyučující neustále pracujeme. Kurz je postaven na aktivitách, typech úkolů a žánrech, které připravují studenty na působení v akademickém světě.

Zároveň však klade důraz na autonomii studentů v oblasti odborného jazyka. Studenti celé šíře oborů tak mohou do jisté míry daný rámec naplnit obsahem ze svých oborů a zdokonalit své jazykové dovednosti na svém vlastním pískovišti. Po prvním zkouškovém období s novým formátem (jaro 2017) proběhla revize jednotlivých částí zkoušky i některých kritérií, a také přepracování studijních materiálů. Zpětná vazba studentů, ale také zkušenost tří vyučujících naznačují, že jsme se vydaly správnou cestou a chtěly bychom nejen sdílet nástroje pro hodnocení, které jsme vytvořily, ale také požádat o připomínky, které nám pomohou dále vyvíjet formát zkoušky.

SEKCE 5

Moderní technologie ve výuce cizích jazyků

VYUŽITÍ FACEBOOKU V KURZECH NĚMECKÉHO JAZYKA

VLASTA BENNOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání FF UP, Olomouc

Sociální síť Facebook je fenoménem naší doby. Je nejen volnočasovým informačním a komunikačním nástrojem, ale může fungovat také jako praktický pomocník i v profesní oblasti. Konferenční příspěvek má za cíl poskytnout přehled o různých způsobech použití Facebooku při výuce německého jazyka. V úvodní - teoretické - části příspěvku je podána stručná charakteristika Facebooku. Praktická část obsahuje několik podkapitol a zabývá se jednotlivými oblastmi využití Facebooku ve vyučování (slovní zásoba, gramatika, komunikace, reálie, materiály zaměřené na studovaný obor studentů). Doplněno praktickými ukázkami. Závěr příspěvku je věnován příkladům využití Facebooku v kurzech němčiny i mimo kontaktní výuku.

MUSH-UP TEACHING: VÝBĚR A TVORBA VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ PROSTŘEDNICTVÍ KOMPILAČNĚ-AUTENTICKÝCH METOD

LIBOR ŠTĚPÁNEK

Centrum jazykového vzdělávání MU, Brno

Dynamický rozvoj informačních a komunikačních technologií, zejména multimédií a sociálních sítí, i jejich vzrůstající vliv na chod společnosti s sebou nutně přinášejí nezbytné změny ve vzdělávání. Oblast výuky cizích jazyků na vysokých školách představuje jedno z prostředí, ve kterém se původní experimentální povaha využití technologií, multimediálních prvků a komunikace na sociálních sítích posunula do fáze přirozeného začleňování do běžné výuky a jejich přítomnost se mnohde stala již rutinní záležitostí. Tento příspěvek má za cíl na příkladu Centra jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity (CJV MU) poukázat na možnosti výběru a tvorby výukových materiálů pro komplexní, flexibilní a individualizované jazykové vzdělávání v akademickém prostředí. V rámci prezentace budou představeny funkční postupy, které umožňují efektivní kompilaci, a potažmo didaktizaci,

materiálů existujících online. Dále budou nastíněny výseky prostoru sociálních sítí, které s sebou přinášejí prvky autenticity, díky nimž lze účinně kombinovat synchronní a asynchronní komunikaci s aktivitami individuálního a kolaborativního charakteru takovým způsobem, aby bylo možné vysokoškolské studenty zapojit do realistických situací akademické či odborné povahy a vystavit je tak prostředí, ve kterém by si mohli ověřit a zdokonalit své jazykové, odborné i socio-kulturní dovednosti. Představení rozličných typů materiálů i rozbor předností a nedostatků kompilativního přístupu k práci zaměřené na skutečnosti blízké, otevřené, intenzivní, mnohotvaré a k autonomii směřující učení prozkoumá současné možnosti i hranice výuky jazyků a pokusí se přispět k diskusi na téma, dokážou-li informační a komunikační technologie, multimédia a sociální sítě studenta nejen zaujmout, ale zda-li mu jsou schopny zprostředkovat bohatší, smysluplnější, živější, a tedy i efektivnější jazykovou zkušenost, než jakou by dokázal získat prostřednictvím „klasické výuky“.

SEKCE 6

Příspěvky na jiná témata

REFLEXIA PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI UČITEĽOV ODBORNEJ JAZYKOVEJ PRÍPRAVY

VĚRA ELIAŠOVÁ

Katedra jazykov FF UK, Bratislava

Súčasťou činnosti učiteľov na katedrách cudzích jazykov je publikovanie príspevkov odbornovedeckého charakteru. Príspevok sa zameria na niektoré aspekty princípov a praxe akademického písania, predstaví niektoré výstupy z analýzy vybraných odborných zborníkov a časopisov za posledné dva roky, upriami pozornosť na kritériá hodnotenia príspevkov a na vývinové trendy v akademických žánroch.

KDE SME A KAM SMERUJEME VO VÝUČBE ANGLICKÉHO JAZYKA NA LEKÁRSKEJ FAKULTE UPJŠ V KOŠICIACH

ZUZANA KOLAŘÍKOVÁ

Centrum jazykovej prípravy, FF UPJŠ, Košice

Predkladaný príspevok sa zaoberá problematikou výučby anglického jazyka pre špecifické účely na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach v rámci povinného predmetu Anglický jazyk pre všeobecné lekárstvo, ktorý sa vyučuje v prvom ročníku štúdia. Príspevok poskytuje stručný prehľad cieľov predmetu, sylabu ako aj materiálov používaných pri výučbe daného predmetu, predovšetkým sa však venuje výsledkom analýzy chýb (tzv. Error analysis), ktorú sme uskutočnili na vzorke 100 vybraných testov. Výsledky rozboru poukazujú na úspešnosť/neúspešnosť zvládnutia učiva po absolvovaní predmetu, ale tiež odhaľujú staronové problémové oblasti, ktorým sa pri výučbe v ostatnom období nevenuje zvýšená pozornosť. Na základe výsledkov analýzy však možno konštatovať potrebu

opětovně zahrnout problémové oblasti do učebního plánu a tím zefektivnit výučbu a zvýšit jazykové kompetence studentů.

LATINITAS PRO FUTURO

BARBARA POKORNÁ

Centrum jazykového vzdělávání FF UP, Olomouc

Latina bude vždy menšinovým a částečně luxusním oborem, ale lze se domnívat, že v budoucnu může stále silněji plnit svou propedeutickou roli, a to nejen v oblasti lingvistické. Jako průprava k poznání mateřského jazyka a ke studiu cizích jazyků se latina již dávno osvědčila. V medicíně, právu nebo přírodních vědách snahy o nahrazení latiny angličtinou téměř vždy selhaly, a proto i na tomto poli bude asi nadále nepostradatelná. Rovnocenně nezbytnou úlohu může zastávat i při hledání kulturních a politických souvislostí naší západní kultury, které se v dnešním multikulturním světě stávají čím dál tím méně uchopitelné. Není tedy příliš troufalé se domnívat, že každý absolvent filozofické fakulty by měl s touto disciplínou přijít v průběhu univerzitních studií do kontaktu.

PÍSEMNÝ PROJEV POKROČILÝCH VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ ANGLIČTINY

SILVIE VÁLKOVÁ, JANA KOŘÍNKOVÁ

Centrum jazykového vzdělávání FF UP; Ústav cizích jazyků, Olomouc

Ve svém příspěvku představujeme výsledky kvantitativního výzkumu zaměřeného na problematické aspekty písemného projevu českých vysokoškolských studentů v angličtině na pokročilé úrovni. V jejich písemných pracích zkoumáme vybrané lingvistické jevy, jejichž frekvenci výskytu porovnáváme s frekvencí výskytu ve srovnatelných textech psaných rodilými mluvčími. Cílem naší dlouhodobé série analýz je identifikovat potřeby vysokoškolských pokročilých studentů v anglickém jazyce na úrovni C1 tak, aby jejich další výuka mohla být koncipována efektivněji a cíleněji.